

Gedragprotocol

BREDE SCHOOL ANTONIUS, DE VECHT

Inhoudsopgave

Inleiding

- 1. Uitgangspunten pedagogisch klimaat**
- 2. Sociaal emotionele ontwikkeling**
- 3. Kanjertraining**
- 4. Pesten**
- 5. Aanpak grensoverschrijdend gedrag**
- 6. Conflictbeheersing**

Bijlagen

Bijlage 1 Afsprakenkaart Gedragsprotocol Kanjertraining

Bijlage 2 Uitgangspunten en/of -protocollen in verband met gedrag

Gedragsprotocol op Antoniuschool De Vecht

Inleiding

De Antonius staat voor een veilige leer-en leefomgeving waar welbevinden en betrokkenheid de pijlers zijn waarmee we naar kinderen kijken. We werken vanuit waarden, normen en voorbeeldgedrag. Wij willen een school zijn waar iedere leerling zich sociaal aanvaard voelt en zich kan ontwikkelen in een sfeer van veiligheid, acceptatie, erkenning en wederzijds respect en vertrouwen. Het gedragsprotocol geeft ons richtlijnen om eenduidigheid te krijgen in het omgaan met elkaar op de Antonius. Hierbij gaan wij uit van een oplossingsgerichte werkwijze die gericht is op een positieve houding van alle partijen, d.w.z. van de leerkrachten, kinderen en ouders.

De Antonius is een **kanjerschool**.

In iedere unit wordt de werkwijze van de Kanjertraining toegepast. We willen zorgen voor een goed pedagogisch klimaat op school en richten ons op het vergroten van de sociale vaardigheden en het oplossend vermogen van onze kinderen.

We leren onze kinderen op een respectvolle, plezierige en veilige manier met elkaar omgaan. Er wordt aandacht besteed aan het bevorderen van zelfvertrouwen en zelfbeheersing. Aan accepteren van een ander en anders mogen zijn. Ook wordt er gewerkt aan reflecteren op dominant gedrag en meeloopgedrag.

Ook van ouders wordt verwacht dat zij met respect spreken over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. Zie ook:

<http://kanjertraining.nl/informatie-voor-ouders/pesten>

1. Uitgangspunten pedagogisch klimaat

- ✓ We zijn te vertrouwen.
- ✓ We geven het goede voorbeeld.
We zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie. Wat we van kinderen verwachten doen we zelf ook.
- ✓ We gaan respectvol met elkaar om.
- ✓ We praten met elkaar en niet over elkaar, ook op Social Media.
- ✓ Als zich een probleem voordoet of als we ons zorgen maken, dan overleggen we met elkaar.
We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen.
- ✓ Welbevinden.
Bij het kijken of het welbevinden van kinderen hoog is kijken we naar de volgende punten:

- Voelen als een vis in het water
- Vol functioneren
- Openheid
- Plezier beleven
- Genieten
- Open staan voor de omgeving
- Ontspannend
- Spontaniteit
- Innerlijke rust

- Weerbaar zijn
- Zichzelf durven zijn
- Positief zelfbeeld
- Assertiviteit
- Goed in je vel zitten
- Zelfvertrouwen

2. Sociaal emotionele ontwikkeling

Om het welbevinden van kinderen te verhogen wordt er veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het welbevinden van een kind zien wij als een belangrijke voorwaarde voor een optimale ontwikkeling.

De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd en gevolgd op de volgende manieren:

- Versterken van de sociale vaardigheden bij de kinderen middels oefeningen en lessen uit de Kanjertraining;
- Aanleren van verschillende oplossingsstrategieën die ingezet kunnen worden bij conflicten;
- Groepsgesprekken en kindgesprekken waarin gereflecteerd wordt op ervaringen en gedrag;
- Bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie;
- We versterken talenten van kinderen en benoemen die;
- Tussentijds screenen en het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling met behulp van KanVAS (Volgsysteem Kanjertraining) Docentenvragenlijst, leerlingvragenlijst en sociogram worden ingevuld.
- Betrekken van ouders bij het goed houden en/of bewerkstelligen van een goede sfeer op school.
- Gesprekken met elkaar en met ouders over conflictbeheersing, eenzaamheid, eigenheid, slachtofferschap, algemene omgangsvormen, straatcultuur, cultuur van wederzijds respect, anders mogen zijn
(Voorlichtingsavond, Kanjertraining)

3. Kanjertraining

Bij de Kanjertraining, maar ook daarbuiten, staan de volgende Kanjerafspraken centraal:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we vanuit de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander.

Wanneer je doet als een kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook de ander te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander. Jezelf zijn betekent ook: vervul de rol die bij je past. Dus moeder: wees moeder. Leerkracht; wees leerkracht. Je bent geen vriendje van het kind. En laat het kind ook kind zijn.

Als we allemaal onszelf doen, vanuit vertrouwen, kunnen we toch heel verschillend doen, ook in verschillende situaties

De witte pet is de pet van vertrouwen en jezelf zijn. Samen met de gele, rode en zwarte pet zie je dan...

Je kunt jezelf zijn in combinatie met de zwarte pet. De zwarte pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettig stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast de zwarte pet ook de witte pet van vertrouwen aanwezig is, is het gedrag prettig voor jezelf en de ander.

Ouders en leerkrachten laten met de wit-zwarte pet positief leiderschap zien. Ze durven grenzen te stellen en duidelijk te zijn vanuit het vertrouwen dat de meeste mensen het goed bedoelen.

Wit en zwart

- vertrouwen
- duidelijk
- doorzetter
- leiderschap

De rode pet in combinatie met de witte pet staat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig, handelt met levensvreugd.

Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat je humor gebruikt in je opvoeding en speels kunt zijn: je kunt spelen met kinderen en relativeren. Je toont optimisme en vrolijkheid.

Wit en rood

- vertrouwen
- vrolijk
- humor
- positief denken

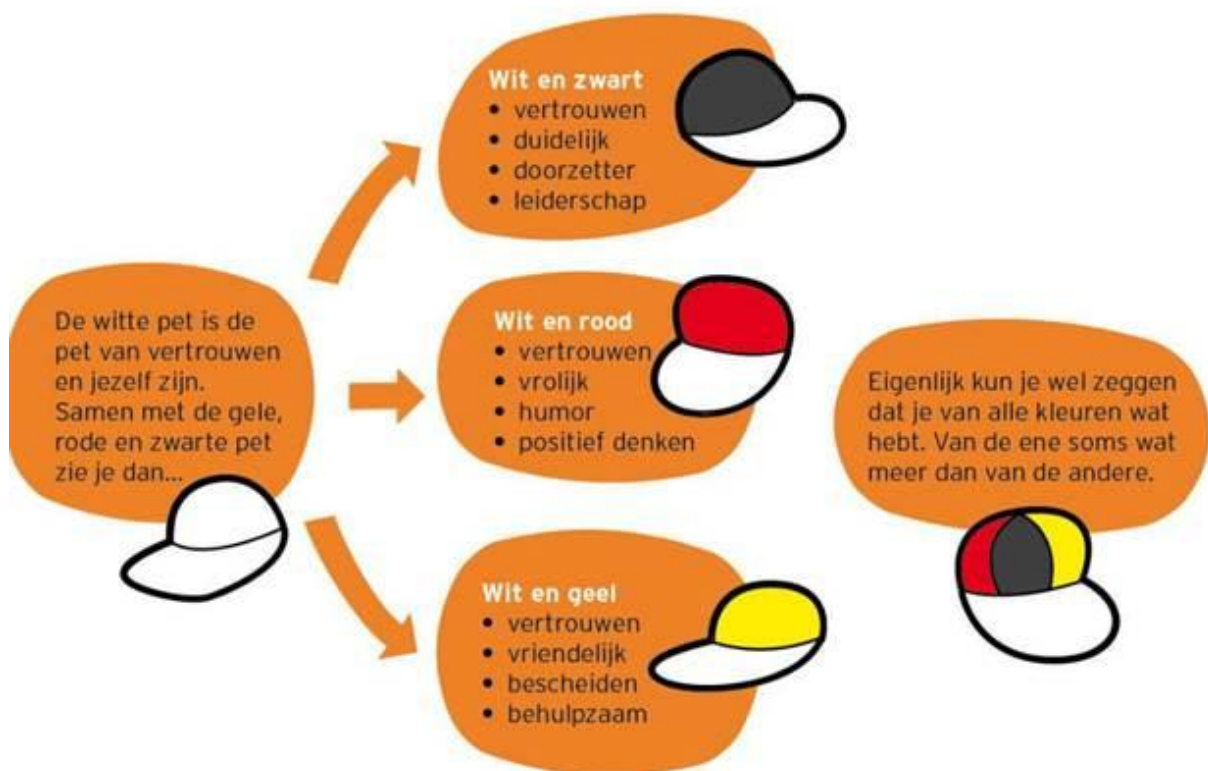

Handelen we met de witgele pet, dan geven we ruimte aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig en vriendelijk, bescheiden.

Voor ouders en leerkrachten betekent dit dat we betrokkenheid tonen, luistern naar kinderen en willen weten wat hun behoefte is. We tonen empathie.

Wit en geel

- vertrouwen
- vriendelijk
- bescheiden
- behulpzaam

4. Pesten

Eén van onze doelen is te zorgen voor een duurzaam harmonieuze leeromgeving. Pesten¹ past daar niet bij. Daarom werken we aan een preventieve en curatieve aanpak van pesten, waarbij de hele schoolgemeenschap - de kinderen, het schoolteam en de ouders - betrokken wordt.

In alle (stam)groepen zetten we de Kanjertraining in om van onder- tot en met bovenbouw op een consequente manier de sociale vaardigheden en het daarmee samenhangend sociaal gedrag te ontwikkelen en pest tegen te gaan.

Bij de aanpak van pestproblemen volgen we de zogenaamde vijfsporenaanpak.

De aanpak bestaat uit het:

1. helpen van een gepest kind,
2. helpen van een pestend kind,
3. steunen, informeren en adviseren van ouders zowel van gepeste en pestende kinderen,
4. mobiliseren van de andere kinderen (de zwijgende middengroep),
5. nemen van verantwoordelijkheid als schoolteam.

Herkenbaar gedrag van een pestend kind

- “Ik weet van niets” gedrag
- Brutale grote mond
- Zelf buiten schot blijven, meelopers zoeken
- Aanzien verwerven
- Iemand buiten sluiten
- Briefjes doorgeven
- Bezittingen afpakken
- Opmerkingen ten koste van een ander maken
- Op een neutrale plek iemand opwachten
- Het toezicht ontwijken

Herkenbaar gedrag van een slachtoffer

- In zichzelf keren
- Niet kunnen slapen
- Niet naar school willen
- Een omweg nemen
- Buikpijn
- Huilerig/verdrietig/gefrustreerd/boos
- Onherkenbaar gedrag vertonen
- Zelf een pestend kind worden

Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen geven wij de preventie van pesten vorm.

Kernpunten in de aanpak zijn:

1. De Kanjerafspraken;
2. Denk goed na over jezelf en de ander;
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, zeker ook met je ouders;

---

¹ Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische- en/of fysieke mishandeling, door een kind of een groep kinderen, van een kind, dat niet of onvoldoende in staat is zichzelf te verdedigen.

4. Denk oplossingsgericht;
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek;
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil;
  - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag de leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor;
  - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer gedaan worden op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan;
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling);
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Voorbeeldgedrag leerkrachten

Op school zijn wij ons bewust van de invloed van voorbeeldgedrag. "Een goed voorbeeld doet goed volgen." Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.

Doet zich een probleem voor op school dan gaan leerkrachten daar oplossingsgericht mee aan de slag. De leerkrachten hebben hierbij ook de ouders nodig. Om tot een goede oplossing te komen, voor de kinderen, de ouders, de leerkracht, de school en de buurt is oplossingsgerichte en respectvolle communicatie tussen leerkrachten, ouders en kinderen essentieel.

Aanpak

Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar zo komt het dan niet over. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren recht op te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: 'Ik vind het vervelend, wil je ermee stoppen?' Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een 'maatje'). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze kinderen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware 'benzine' aan een vervelend lopend motortje. De kinderen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Rol ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben een verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Wat wordt er van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten. Van ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- Wij verwachten dat u andere ouders en kinderen respectvol benadert;
- U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind;
- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school;
- Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/ een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij;
- U onthoudt zich van kwaadsprekerij op internet of via WhatsApp.

Wat we van kinderen verwachten op school

- Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.
- Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
- Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf of meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
- Spreek met respect over jezelf. Jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf of meester.

We leren kinderen zo goed mogelijk te reageren en handelen bij het tegenkomen van 'naar gedrag'. Het volgende wordt binnen de Kanjertraining aangeleerd:

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dit doet.

Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?

Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon) je doet als de witte pet. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.

Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger. Stopt het niet? Ga dan naar de juf of meester.

Op Social Media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt inroepen bij meldknop.nl. Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Signaleren van pesten

Wij laten de kinderen één keer per jaar de leerlingvragenlijst invullen van de Kanjervolg- en adviessysteem. Ook vullen we twee keer per jaar een sociogram in. Op deze manier brengen wij stelselmatig de sociale situatie van de groep in kaart waarbij de leerkrachten mogelijke problemen tussen kinderen tijdig kunnen signaleren. Dit helpt om pesten beter en sneller aan te pakken.

Melden van pesten

Ouders, kinderen en betrokkenen kunnen zich altijd richten tot de (eigen) leerkracht, intern begeleider of directie. Ook de vertrouwenspersoon, Karin Jansen/ Ilona Arentsen kan hierbij helpen.

5. Aanpak grensoverschrijdend gedrag

Uitgangspunt

Gedrag dat de veiligheid van anderen in gevaar brengt, past niet op onze school. Om deze reden is bij ons het uitgangspunt dat we consequent omgaan met kinderen die dergelijk gedrag laten zien. Communicatie naar alle betrokkenen is daarbij van essentieel belang. Binnen de school willen we de veiligheid van iedereen waarborgen en aan iedereen een veilige schoolomgeving bieden.

Grensoverschrijdend gedrag

We verstaan onder grensoverschrijdend gedrag het gedrag waarbij iemand terugkerend psychisch en/of fysiek een ander lastigvalt, bedreigt of aanvalt, waarbij regels structureel overschreden worden of materialen worden vernield en/of beschadigd. Hierdoor vormt de leerling een bedreiging voor de waarborging van de veiligheid van de leerling zelf en zijn omgeving.

Grensoverschrijdend gedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

- Fysiek: gericht op het lichaam van de ander, zoals slaan, schoppen, spugen, verwonden, vastgrijpen
- Psychisch: lastigvallen, bedreigingen met geweld, chantage, onder druk zetten, schelden, achtervolgen
- Verbaal: schelden, beledigen
- Digitaal geweld: pestgedrag via internet/sociale media
- Discriminatie in woord of gedrag
- Vernielingen van objecten en materialen
- Seksueel: seksistische opmerkingen, seksuele toespelingen, ongewenste intimiteiten
- Weglopen van school
- (Nep)wapens: op onze school zijn gevaarlijke voorwerpen (nep)wapens verboden.

We blijven altijd met een leerling in gesprek die grensoverschrijdend gedrag vertoont. We kiezen voor een time-out, zodra de veiligheid van andere kinderen niet gewaarborgd kan worden. Zodra dit zich voordoet, kiezen we zo mogelijk om het kind binnen de school op te vangen zodat het niet ontkoppeld wordt. Een kind kan zichzelf buitensluiten door gedrag te vertonen waar een groep zich niet prettig bij voelt, maar wij sluiten een kind nooit buiten. We blijven met het kind in contact. In overleg met ouders kan een de time-out plek ook thuis zijn. Ook dan blijven we als school en met name de leerkracht in contact en doen we er alles aan om het kind weer op te nemen in de groep. Belangrijk hierbij is dat het kind zich openstelt voor het gevoel en de wensen van de groep en hierover het gesprek aan wil gaan. Lukt dit niet, dan gaan we uitzoeken hoe we kunnen helpen en ondersteunen.

Grensoverschrijdend gedrag van ouders en personeel

Ook grensoverschrijdend gedrag van ouders en personeel tolereren we niet. Dit gedrag kan leiden tot een (schriftelijke) waarschuwing, (tijdelijke) ontzegging van toegang tot de school en uiteindelijk tot verwijdering van de leerling (ouders) van de school. Op grond van de CAO voor het Primair Onderwijs kunnen stappen worden gezet die noodzakelijk zijn bij grensoverschrijdend gedrag van personeelsleden.

6. Conflictbeheersing

Fases van conflict en veiligheidsplan ten behoeve van conflictbeheersing

Ongewenst gedrag zorgt voor conflicten.. In het hiernavolgende veiligheidsplan worden de acties beschreven die in iedere fase van conflict worden uitgevoerd.

Fasen in aanpak conflictbeheersing

In iedere fase van conflict wordt een bijpassende actie uitgevoerd. Deze acties worden uitgevoerd op de Kanjermanier en sluiten aan bij de werkwijzen die de leerkrachten en de kinderen geleerd hebben tijdens de trainingen en lessen.

Fase 0:

Je gedraagt je naar kinderen, leerkrachten en andere mensen in de school aardig en beleefd. Je werkt goed samen en kunt een ruzie goed oplossen en plagen wordt geen pesten.

Fase 1:

Je bent (met regelmaat) storend naar andere kinderen, de leerkracht.

- De leerkracht bespreekt het gedrag met jou en eventuele andere betrokken kinderen om uit te zoeken wat er aan de hand is.
- De leerkracht zoekt samen met jou wat er nodig is om de verbinding weer tot stand te brengen.
- Je krijgt de kans het zelf aan je ouders te vertellen. Daarna neemt de leerkracht contact op met jouw ouders

Fase 2:

Storend gedrag waar je niet lang geleden op bent aangesproken, blijft zich herhalen. Er is sprake van een patroon.

- De leerkracht gaat met je in gesprek over het gedrag en geeft aan dat je over grenzen van anderen heen gaat en dat dit moet stoppen. Samen bespreek je hoe je dit gedrag kunt veranderen.
- De afsprakenkaart wordt samen met jou ingevuld.
- Samen brengen we je ouders op de hoogte en zo nodig gaan we samen in gesprek.

Fase 3:

Het storende gedrag blijft zich herhalen, ook nadat we met je ouders er over gesproken hebben.

- We gaan samen met je ouders in gesprek.
- We onderzoeken of het onmacht of onwil is. Bij onmacht zoeken we samen hoe we het op kunnen lossen, je ouders worden geïnformeerd en zijn zo mogelijk bij dit gesprek. Bij onwil kiezen we voor een time-out. Je krijgt een plek op school, buiten de unit, we gaan in gesprek met je ouders. De directie/ lb-er is betrokken.

Uitvoeringsbepaling

De directie van de Antoniuschool is bevoegd af te wijken van het gedragsprotocol als er sprake is van een bijzondere omstandigheid en handelen volgens het gedragsprotocol onevenredig nadelige gevolgen met zich mee brengt.

Bijlage 1 - Afsprakenkaart Gedragsprotocol Kanjertraining

Afsprakenkaart

Datum:.....

Vandaag is.....**(naam)**

In fase 2 of 3 terechtgekomen (omcirkel wat van toepassing is)

Oorzaak/incident (en):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken voor jouw gedrag:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

De evaluatie vindt plaats op .....**(datum)**

Op de hoogte gebracht van de gemaakte afspraken:

Kind	Datum
Leerkracht	Datum
Ouder	Datum
Directie	Datum

Bijlage 2 - Uitgangspunten en/of-protocollen in verband met gedrag

Over de volgende gedrag gerelateerde onderwerpen hanteert de school de hiernavolgende uitgangspunten en/of protocollen:

- 1.1. Seksuele intimidatie
- 1.2. Persoonlijke contacten
- 1.3. Vandalisme en diefstal
- 1.4. Agressie en geweld
- 1.5. Discriminatie en racisme
- 1.6. Conflictbeheersing
- 1.7. Pesten
- 1.8. Kleedgedrag
- 1.9. Gsm- en internetgebruik

1.1 Seksuele intimidatie

- Seksueel getinte opmerkingen en grof taalgebruik worden niet getolereerd en zoveel mogelijk gecorrigeerd.
- Handtastelijkheden worden niet getolereerd
- Binnen de school worden geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen e.d. gebruikt
In onze schoolgids is een klachtenregeling opgenomen van algemene aard en/of pedagogisch didactisch handelen met betrekking tot klachten van seksuele intimidatie.

1.2 Persoonlijke contacten

- Indien kinderen nablijven, waardoor een een-op-een contact ontstaat, blijft de deur van de klas/ruimte open en blijft zowel het teamlid als de leerling 'in het zicht'.
- Bij alle lichamelijke hulp houdt de leerkracht rekening met zich ontwikkelend schaamtegevoel en verschillen in gevoelens bij kinderen uit andere culturen.

1.3 Vandalisme en diefstal

- Er is respect voor de persoonlijke eigendommen van jezelf en de ander.
- Er wordt zorgvuldig en netjes omgegaan met materialen van de school.
- Er wordt veilig gebruik gemaakt van het gebouw, de voorzieningen, het meubilair en gereedschappen ter voorkoming van beschadiging en/of onzorgvuldig gebruik.

1.4 Agressie en geweld

- Iedere vorm van fysiek of psychisch geweld of het aanzetten tot wordt zoveel mogelijk voorkomen en niet getolereerd. Mocht dit gedrag voorkomen, dan wordt altijd aangifte gedaan bij de politie.
- Teamleden, kinderen, ouders en andere bezoekers die onder invloed van alcohol of drugs de school bezoeken wordt de toegang geweigerd.
- Gebruik van alcoholhoudende drank en drugs is in de school niet toegestaan.
signaleren

1.5 Discriminatie en racisme

- De school accepteert geen discriminatie. Dit betekent dat er geen enkel onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur wordt toegepast, waardoor de gelijkheid van rechten en/of fundamentele vrijheden van anderen worden aangetast.
- Op school geven teamleden, ouders en kinderen geen uiting aan racistische opvattingen.

- Teamleden, ouders en kinderen spreken een ander niet aan op uiterlijk of seksuele geaardheid.
- Teamleden zien erop toe dat kinderen en ouders (binnen de school) ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.

1.6 Conflictbeheersing

Voor conflictbeheersing in een ongewenste situatie, veroorzaakt door een leerling volgen we de aanpak van de kanjertraining. Deze is beschreven in het Gedragsprotocol Kanjertraining.

1.7 Pesten

Een van onze doelen is te zorgen voor een duurzaam harmonieuze leeromgeving. Pesten² past daar niet bij. Daarom werken we systematisch aan een preventieve en curatieve aanpak van pesten, waarbij de hele schoolgemeenschap - de kinderen, het schoolteam en de ouders - betrokken wordt.

In alle units zetten we de Kanjertraining in om van onder- tot en met bovenbouw op een consequente manier de sociale vaardigheden en het daarmee samenhangend sociaal gedrag te ontwikkelen en pest tegen te gaan.

Bij de aanpak van pestproblemen volgen we de zogenaamde vijfsporenaanpak. De aanpak bestaat uit het:

- 1 helpen van een gepest kind,
- 2 helpen van een pestend kind,
- 3 steunen, informeren en adviseren van ouders zowel van gepeste en pestende kinderen,
- 4 mobiliseren van de andere kinderen (de zwijgende middengroep),
- 5 nemen van verantwoordelijkheid als schoolteam.

Herkenbaar gedrag van een pestend kind

- “Ik weet van niets” gedrag
- Brutale grote mond
- Zelf buiten schot blijven, meelopers zoeken
- Aanzien verwerven
- Iemand buiten sluiten
- Briefjes doorgeven
- Bezittingen afpakken
- Opmerkingen ten koste van een ander maken
- Op een neutrale plek iemand opwachten
- Het toezicht ontwijken

Herkenbaar gedrag van een slachtoffer

- In zichzelf keren
- Niet kunnen slapen
- Niet naar school willen
- Een omweg nemen
- Buikpijn

---

² Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische- en/of fysieke mishandeling, door een kind of een groep kinderen, van een kind, dat niet of onvoldoende in staat is zichzelf te verdedigen.

- Huilerig/verdrietig/gefrustreerd/boos
- Onherkenbaar gedrag vertonen
- Zelf een pestend kind worden

1.8 Kleedgedrag

Op grond van de Algemene Wet Gelijke Behandeling mogen kledingvoorschriften niet discriminerend zijn t.a.v. godsdienst of levensovertuiging, politieke overtuiging, ras, geslacht, nationaliteit of seksuele geaardheid. Kleding mag de communicatie en identificatie niet belemmeren.

1.9 Mobiele telefoon- en internetgebruik. Afspraken voor kinderen:

- Persoonlijke informatie doorgeven op internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers, kan alleen na toestemming van de leerkracht.
- Contacten leggen met iemand gebeurt alleen met toestemming van de leerkracht.
- Er worden alleen sites bezocht die door de leerkracht zijn toegestaan.
- Vertel de leerkracht direct als je informatie tegenkomt waarbij je je niet prettig voelt, of waarvan je weet dat dat niet hoort
- Pesten via de app mag niet, hier word je op aangesproken.
- Je geeft je ouders/ leerkracht toegang tot de groepsapp als er een melding gedaan wordt van pestgedrag.
- Ouders: wees nieuwsgierig en laat merken dat je weet hoe de apps werken die uw kind gebruikt, lees zo nodig mee.

Afspraken voor leerkrachten en ouders:

- De leerkracht wordt geacht voor e-mail- en internetgebruik een voorbeeldfunctie te vervullen.
- Internet wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden.
- Ouders kunnen bij aanmelding van hun kind aangeven bezwaar te maken tegen plaatsing van foto's van hun kind op online media.